

Hoe de zeepbel van Sabon uiteenspatte

24-08-2017 14:47

Exact twintig jaar nadat Sabon zijn eerste vestiging wereldwijd opende, in land van oorsprong Israël, zit het avontuur in ons land er definitief op. De winkelketen ging in korte tijd twee keer failliet, beide keren gevolgd door een snelle doorstart. Het mocht niet baten: ook in afgeslankte vorm werd de keten geen succes en de laatste eigenaar is helemaal klaar met de formule.

De allereerste winkel van Sabon opende zijn deuren aan Sheinkin Street in Tel Aviv, een van de bekendste winkelstraten van de Israëlische stad. In de jaren daarna kreeg het merk voet aan de grond in zo'n tien landen. Alles bij elkaar zijn dat zo'n 135 vestigingen, waarvan op het hoogtepunt een onevenredig groot aantal gevestigd is in Nederland. Vijf jaar geleden waren er ruim vijftig vestigingen, inclusief de 25 shop-in-shops bij V&D. Dat begon allemaal in 2005, toen ondernemer Bob Ultee de licentierechten verwierf voor de verkoop van de Dode Zee-zeepjes. Hij start de winkelketen op en geeft blijk van grootse plannen. Zo neemt hij in 2010 de internationale moederketen van Sabon over. "Als Mozes niet naar de berg komt, komt de berg wel naar Mozes", zegt hij daarover met veel gevoel voor de oorsprong van het merk tegen [Sprout](#). Met de overname krijgt Ultee er in één klap vijftig internationale winkels in met name de Verenigde Staten en Israël bij. Daardoor verwacht hij te kunnen groeien naar een omzetvolume van honderd miljoen euro. Verder wil hij zijn shop-in-shopstrategie verder uitrollen in Europa. "Als je een nieuwe auto hebt, wil je er ook meteen mee gaan rijden."

De auto begeeft het echter in de zomer van 2012. Ultee had niet genoeg aan zijn wilde plannen met Sabon, en wilde Appleverkoper iCentre overnemen. Voor de financiering haalt hij SNS Bank erbij, maar die trekt zich

terug. Ultee heeft op dat moment al een persoonlijke garantstelling afgegeven aan het verkopende Antea. Het leidt tot dermate grote financiële problemen dat een faillissement voor Sabon onafwendbaar is. Amper drie dagen later volgt een doorstart onder een groep investeerders onder de naam White Star Retail. Ultee is niet bij de doorstart betrokken. Alleen de winstgevende winkels blijven geopend, wat betekent dat er tien op slot gaan. De focus ligt vanaf dan op het 'creëren van stabiliteit en rust in de organisatie', zo laten de nieuwe eigenaren weten.

Reorganisatie

Van die rust komt het echter niet. De drie ondernemers slaan flink aan het reorganiseren, maar zonder het gewenste resultaat. In 2014, het tweede jaar na de doorstart, lijdt Sabon zo'n twee miljoen euro verlies. Nog eens twee jaar later volgt een nieuwe grote klap voor de retailer. Nadat in februari 2016 duidelijk wordt dat er definitief geen toekomst is voor V&D, verliest Sabon in één klap 25 verkooppunten. Het aantal eigen winkels was rond die tijd al teruggebracht tot elf. Een maand later geven twee van de drie eigenaren aan geen toekomst meer te zien in de formule. Alleen Hans-Poul Veldhuijzen van Zanten heeft er nog vertrouwen in. Hij koopt zijn kompanen uit en is sindsdien volledig eigenaar. Nog geen half jaar later wordt Sabon opnieuw failliet verklaard. De ondergang van V&D is daar niet de oorzaak van, vertelt Veldhuijzen van Zanten aan [Quote](#). De verliesgevende shop-in-shops waren volgens hem al voor die tijd gesloten. Een belastingschuld zou de oorzaak zijn van het tweede bankroet, veroorzaakt door 'een fout van vijf ton met de betalingen van loonheffingen'. Veldhuijzen van Zanten was daarvan op de hoogte. "Ik dacht alleen dat ik dat met een nieuwe koers wel kon regelen, maar helaas was ik te optimistisch."

Twee dagen na het faillissement in augustus vorig jaar, is de doorstart alweer een feit. Onder een nieuwe naam, Orion Retail, probeert Veldhuijzen van Zanten het nog eens. Met nog eens drie winkelsluitingen blijven er nog acht filialen over, maar het vertrouwen wordt er niet minder op. Door een sterkere focus op online moet het pad naar groei weer worden gevonden, zegt ceo Marlein Bomhof tegen [Quote](#). Zo wordt gesproken over een abonnementsdienst, terwijl ook het openen van nieuwe fysieke winkels op de planning staat.

Een jaar na de tweede doorstart blijkt de zeepbel echter definitief uiteengespat. De acht overgebleven winkels zijn de afgelopen periode gefaseerd gesloten. De Nederlandse website is eveneens uit de lucht. Sabon heeft Van Veldhuijzen vooral veel geld gekost en dat zou alleen maar meer worden, zo vertelt hij aan het zakenblad. "Er moest meer geïnvesteerd worden en dat wilde ik niet meer." De aanhoudende verliezen zijn voor de eigenaar de reden om de stekker eruit te trekken, zo zegt hij tegen [RTL Z](#). Ook een conflict met de Israëlische licentiegever speelt mee, dat niet wilde dat Veldhuijzen van Zanten de naam nog zou gebruiken in de Benelux. Of de Israël's nog eens met een ander willen proberen met het merk in ons land nieuw leven in te blazen, blijft afwachten. Maar Veldhuijzen van Zanten zal er niet bij betrokken zijn. "We gaan nooit meer iets met het merk doen, over en uit."

Amnon Vogel